



**Република Србија**  
**ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД**  
**Рев2 1102/2015**  
**04.11.2015. године**  
**Београд**

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Љубице Милутиновић, председника већа, Јасминке Станојевић и Биљане Драгојевић, чланова већа, у парници тужиоца З.Ђ. из М., чији је пуномоћник М.Ј., адвокат из Ч., против туженог Ф., АД А., чији је пуномоћник Д.Р., адвокат из Б., ради поништаја решења о отказу уговора о раду и враћању на рад, одлучујући о ревизији туженог, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1845/14 од 04.12.2014. године, у седници одржаној 04.11.2015. године, донео је

**РЕШЕЊЕ**

**УКИДАЈУ СЕ** пресуда Основног суда у Пожеги П 263/13 од 14.02.2014. године и пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1845/14 од 04.12.2014. године у делу којим је поништено решење туженог од 15.01.2013. године о отказу уговора о раду тужиоцу и тужени обавезан да тужиоца врати на рад и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење у укинutom делу.

**Образложење**

Пресудом Основног суда у Пожеги П 263/13 од 14.02.2014. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев па је као незаконито поништено решење о отказу уговора о раду тужиоцу број 56 од 15.01.2013. године и тужени је обавезан да тужиоца у року од 8 дана по правноснажности пресуде врати на рад на послове и радне задатке које је обављао код туженог на дан доношења решења о отказу уговора о раду. Другим ставом изреке обавезан је тужени да тужиоцу плати трошкове спора у износу од 152.500,00 динара, са законском затезном каматом почев од 14.02.2014. године као дана пресуђења па до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1845/14 од 04.12.2014. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена првостепена пресуда у делу става првог изреке, којим је усвојен тужбени захтев тужиоца и поништено као незаконито решење о отказу уговора о раду и тужени обавезан да тужиоца врати на рад. Другим ставом изреке, укинута је првостепена пресуда у преосталом делу става првог изреке којим је усвојен тужбени захтев и тужени обавезан да тужиоца врати на послове и радне задатке које је обављао код туженог на дан доношења решења о отказу уговора о раду и у наведеном делу је тужба одбачена као недозвољена. Трећим ставом изреке, укинута је решење о трошковима поступка и предмет враћен

првостепеном суду на поновно одлучивање у том делу. Четвртим ставом изреке одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова састава одговора на жалбу.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Тужилац је доставио одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоцу запосленом код туженог, оспореним решењем је отказан уговор о раду закључен 01.01.2012. године, због повреде радне обавезе дефинисане општим актом и уговором о раду као и због непоштовања радне дисциплине прописане актом послодавца. Ово из разлога што је приликом извршеног алкотестирања једне групе запослених, међу којима је био и тужилац дана 26.12.2012. године, утврђено да тужилац има 4,00 промила алкохола у крви. Оцењујући законитост оспореног решења у поступку је утврђено да је наведеног дана извршено алкотестирање тужиоца дрегером у складу са Упутством за сровођење ове радње, када је утврђено присуство наведене количине алкохола у крви тужиоца, који је и непосредно пре извршеног алкотестирања присутним лицима деловао да је у алкохолисаном стању, с обзиром на своје понашање, јер је псовао, галамио и вређао присутне када му је саопштено да мора да се подвргне алкотесту. Тужилац није извршио анализу крви на присуство алкохола у дому здравља, пошто је за ту врсту теста потребан не само његов захтев, већ би морао и да сноси трошкове тог тестирања. Оценом налаза и мишљења вештака неуропсихијатра који је у овом поступку ангажован утврђено је да код алкохемије од 3,00 до 4,00 промила алкохола у крви долази до тешког пијанства код 95% особа које су унеле ове количине пића у организам, а да су најкарактеристичнији поремећаји у овом стадијуму акутног алкохолног пијанства, поремећај покрета и неспособност за предузимање сложених радњи. Према мишљењу овог вештака степен алкохолисаности особе утврђене исправним и на време баждареним алкометром, уколико је узет на прописан начин, даје сасвим поуздане резултате који су практично исти, или са незнатном разликом у односу на лабораторијску анализу крви на алкохол. Дрегер не може да показује алкохолемија, уколико лице које се тестира није у алкохолисаном стању.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су примењујући одредбе члана 4. Колективног уговора о радном реду број 4 од 14.03.2007. године, који је био на снази код туженог у тренутку када је донето оспорено решење, усвојили тужбени захтев и поништили оспорено решење, закључујући да алкохолисаност тужиоца преко 0,5 промила у току радног времена представља повреду радне обавезе у смислу члана 179. став 1. тачка 2. Закона о раду, али се ради о повреди због које се тужиоцу не може отказати уговор о раду. Ово из разлога што је наведеном одредбом колективног уговора прописано да се запосленом који се затекне под дејством алкохола од 0,3 до 0,5 промила изриче опомена, да за свако понављање се кажњава у висини од 5% од месечне зараде, а

да се преко 0,5 промила сматра пијаним када се упућује на лечење, а уколико не пристане на лечење или понови исту повреду уговора отказује се уговор о раду.

Наведени закључак судова се за сада не може прихватити као правилан, јер због погрешне примене материјалног права у поступку нису утврђене чињенице од којих зависи законита одлука у овој парници.

Наиме, тужиоцу је у вези описаног догађаја од 26.12.2012. године оспореним решењем изречена мера престанка радног односа због повреде радне обавезе утврђене чланом 15. тачка 12. Уговора о раду, као и због непоштовања радне дисциплине прописане актом послодавца.

Према одредби члана 15. тачка 12. уговора о раду који је тужилац као запослени закључио са туженим као послодавцем дана 09.01.2012. године, послодавац може запосленом да откаже уговор о раду и у случају уласка у установу под дејством алкохола или других опијата или конзумирања алкохола на послу.

Пре закљученог уговора о раду репрезентативни синдикат и директор туженог закључили су 14.02.2007. године Колективни уговор о радном реду, који у члану 4. утврђује правила у вези уласка и изласка радника из круга предузећа, којима је између осталог предвиђено да је запосленима који су под утицајем алкохола, забрањен улазак у круг предузећа, као и поступак у случају уласка у круг таквог лица под дејством алкохола, па и да се запосленом који се затекне под дејством алкохола од 0,3 – 0,5 промила изриче прва опомена, да за свако понављање се кажњава у висини од 5% од месечне зараде, а да се преко те количине алкохола у крви сматра пијаним када се упућује на лечење, а уколико не пристане на лечење или понови исту повреду уговора отказује се уговор о раду.

Тумачећи наведене одредбе Колективног уговора, Врховни касациони суд налази да је погрешно тумачење нижестепених судова и њихов закључак да се тужиоцу по овом основу, због утврђене алкохолисаности од 4,00 промила у току трајања радног времена, не може изрећи мера престанка радног односа, односно отказ уговора о раду, јер тужилац у смислу напред цитиране одредбе није упућен на лечење, односно није одбио такву меру послодавца. Имајући у виду законом утврђену обавезу запосленог да поштује организацију рада и пословања код послодавца, као и услове и правила послодавца у вези са испуњавањем уговорних и других обавеза из радног односа, прописаних чланом 15. и 17. Закона о раду ("Службени гласник РС", број 24/2005), као и одредбе уговора о раду којима је конзумирање алкохола на послу предвиђено као отказни разлог, наведене одредбе колективног уговора о радном реду по оцени овог суда, односе се пре свега на запослене који долазе на посао у алкохолисаном стању и то оне код којих је то учестала појава, и постоји зависност од алкохола, коју треба лечити. У односу на закључак судова да уговор о раду мора бити у складу са колективним уговором, треба имати у виду и да колективни уговор мора бити у сагласности са законом, у конкретном случају са Законом о раду који императивно утврђује обавезу запослених да поштују услове и правила рада код послодавца.

У контексту напред наведеног, по оцени овог суда у поступку је требало утврдити да ли је тужилац зависник од алкохола који се упућује на лечење, на које околности се могао изјаснити и вештак који је у овом поступку ангажован или се у конкретном случају ради само о појединачној појави која се може окарактерисати и квалификовати не само као повреда радне обавезе, већ као и повреда радне дисциплине, што је један од отказних разлога у конкретном случају, имајући при том у виду и обавештење директора туженог од 30.11.2011. године, упућено свим запосленима, а везано за учесталу појаву употребе алкохола на радном месту, као и долазак радника на посао у алкохолисаном стању. Такође треба имати у виду и овлашћења суда у оваквој врсти спора, а то је да испитује законитост одлуке којима је утврђена одговорност запосленог у материјалном и процесном смислу, где је суд везан чињеничним описом радне повреде, али не и њеном правном квалификацијом. У том смислу треба имати у виду да је у оспореном решењу, као и упозорењу које је претходило отказу, послодавац описујући понашање тужиоца као запосленог наведеног дана, оценио да се ради о недоличном понашању према другим запосленима, што је по оцени послодавца, овде туженог кршење радне дисциплине, односно понашање због кога не може да настави рад код послодавца.

У поновном поступку, првостепени суд ће имајући у виду напред изнето, разјаснити све околности од значаја за оцену законитости оспореног решења о отказу уговора о раду, а у оквиру својих овлашћења, па и правне квалификације повреде које је тужиоцу стављено на терет, што захтева правилна примена материјалног права и законита одлука у овој парници.

Из наведених разлога, применом члана 416. став 2. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија  
Љубица Милутиновић, с.р.**